

ශ්‍රී ලංකා ත්‍රිපෝෂ සමාගම - 2020

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ශ්‍රී ලංකා ත්‍රිපෝෂ සමාගමේ (“සමාගම”) 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් හා වියදම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍යකාර්ය සාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය සමාගම ඈවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත් ,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරුකිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන් ,වේතනාන්විත මහභූරීමෙන්,වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මහභූරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම්කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය ,ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව්කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත්වී ඇති බව සහ හෙළිදරව්කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීති වලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ මූල්‍ය විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

ගනුදෙනු කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරී බලය සහිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම ,අදාළ වන වාර්තාකරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය වන පරිදි ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සහ වත්කම් සඳහා ගිණුම්කටයුතුභාවය පවත්වාගෙන යාම , කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරී බලය සහිතව පමණක් වත්කම්වලට ප්‍රවේශවීම ,සටහන් කරන ලද වත්කම් සඳහා වූ ගිණුම්කටයුතුභාවය පවත්වා වත්කම් සමඟ සාධාරණ කාල වකවානුවලදී සැසඳීම සහ වෙනස්කම් ඇතොත් ඒවා සම්බන්ධයෙන් නිසි පියවර ගැනීම ආදිය සඳහා සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීමට ප්‍රමාණවත් “මනා ලෙස සැලසුම් කරන ලද” අභ්‍යන්තර ගිණුම්කරණ පාලන පද්ධතියක් ආයතනය විසින් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වේ. පොදු ලෙජරය , ජර්නලය , ජර්නල් වවුචර් , ගෙවීම් වවුචර් ආදී ප්‍රධාන ගිණුම්කරණ වාර්තා පවත්වාගෙන යාම සම්බන්ධ විගණන නිරීක්ෂණ පහත සඳහන් මාතෘකා යටතේ ඇතුළත් කර ඇත.

1.5.2 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම</p> <p>(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 1 හි 68 ඡේදය ප්‍රකාරව, වත්කම් මාස 12 ක කාලයක් තුළ මුදල් කර ගැනීමට අපේක්ෂා නොකරන්නේ නම් එම වත්කම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ජංගම නොවන වත්කම් යටතේ දැක්විය යුතුය. එහෙත් රු.138,304,576 ක මුදලක් වර්ෂයකට වැඩි කාලයක් සඳහා ස්ථාවර තැන්පතු වල ආයෝජනය කර තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ජංගම වත්කම් ලෙස දක්වා තිබුණි.</p>	<p>මාස 12 ට වැඩි ආයෝජන 2020 වර්ෂයේ විගණනය විසින් පෙන්වා දී ඇති පරිදි ජංගම වත්කම් යටතේ නොපෙන්වා දිගුකාලීන ආයෝජන යටතේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කරන බව දන්වා සිටිමි.</p>	<p>ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>

- (ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 16 හි 36 ඡේදය ප්‍රකාරව, සමාගම විසින් සියළුම දේපල පිරිසිදු හා උපකරණ ප්‍රත්‍යාගණනය කළ යුතුය. එහෙත් සමාගමට අයත් රු.6,757,881ක් වටිනා ගොඩනැගිලි දෙකක් ප්‍රත්‍යාගණනය කර ගිණුම් ගත කිරීම මඟ හැරී තිබීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගොඩනැගිලි වටිනාකම මෙම ප්‍රමාණයෙන් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ සාකච්ඡා කර නැවත වාර්තාවක් ලබා ගැනීමට සැලසුම් කර ඇත.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණන ලාභය ලෙස රු.331,722,680 ක් ප්‍රත්‍යාගණන සංචිත ගිණුමට බැර කර තිබුණ ද, සත්‍ය ප්‍රත්‍යාගණන ලාභය රු.383,845,970 ක් විය. මේ නිසා සමාලෝචිත වර්ෂයේ ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය රු.51,123,290 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ සාකච්ඡා කර නැවත වාර්තාවක් ලබා ගැනීමට සැලසුම් කර ඇත.
- ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්වලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
- ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්වලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.5.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණකරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ගණනය කිරීමේ දෝෂ හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල “සුපෝෂ” නිෂ්පාදන විකුණුම් පිරිවැය රු 21,946,829ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	2018 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කර ගෙන විකුණුම් පිරිවැය ගණනය කරන ලදී.	අදාළ වර්ෂයේ සත්‍ය පිරිවැය පදනම් කර ගෙන විකුණුම් පිරිවැය ගණනය කළ යුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල බදු බැරකම් රු 42,254,661 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	විගණනය විසින් පෙන්වා දී ඇති පෙර වර්ෂයන්හි බදු වගකීම දේ.ආ.දේ. හා ශ්‍රී ලංකා ත්‍රිපෝෂ සමාගම විසින් හඳුනා ගනු ලැබුවේ 2021 අප්‍රේල් මාසයේ දීය. තවදුරටත් මේ පිළිබඳව දේ.ආ.දේ. සමඟ සාකච්ඡා කර අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරන බවත් දන්වමි.	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වර්තමාන බදු බැරකම පෙන්වීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී සම්පූර්ණයෙන් ක්‍රමක්ෂය කර තිබූ රු.16,286,540 කර්මයේ ප්‍රදාන සාවද්‍ය ලෙස නැවත ක්‍රමක්ෂය කර තිබුණි. මේ නිසා ආදායම මෙම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන් ද ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන එම ප්‍රමාණයෙන් අඩුවෙන් ද දක්වා තිබුණි.	මීට අදාළ ගැලපීම් 2021 මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සිදු කරන බව කාරුණිකව දන්වා සිටිමු.	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා ඇති ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඇ) කර්මාන්ත ශාලා ගොඩනැගිල්ල මෙම රු 7,057,822.වියදම් දරා පුනරාවර්තන වියදම් හා වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා දරා තිබූ ඇත්තේ දැනට නිෂ්පාදන කටයුතු මූලධන වියදම් නිවැරදිව රු.7,057,822 ක් වූ මූලධන වියදම සිදු කරනු ලබන ගොඩනැගිල්ලේ හඳුනා ගැනීමට කටයුතු කල ප්‍රාග්ධනික කරනු වෙනුවට පොළවට ටයිල් ඇල්ලීමට වන යුතුය. පුනරාවර්තන වියදමක් ලෙස සලකා බැවින් එය පුනරාවර්තන වියදමක් ආදායමෙන් කපා හැර තිබුණි. ලෙස හඳුනා ගන්නා ලදී.

1.6 නීති රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීරීඩ්/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය			
(i) 7.2 ඡේදය	සමාගමේ පාලන පරිසරයේ ප්‍රධාන අංශයන් ආවරණය වන පරිදි මෙහෙයුම් අත්පොතක් පිළියෙල කර නොතිබුණි.	මෙහෙයුම් අත්පොතක් ආයතනය සතුව ඇති අතර එය යාවත්කාලීන කර විගණනයට ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කරන බව කාරුණිකව දන්වා සිටිමි.	වක්‍රලේඛ ප්‍රතිපාදන අනුව කටයුතු යුතුය.
(ii) 8.2.2 ඡේදය	අතිරික්ත මුදල් ආයෝජනය කිරීම සඳහා මුදල් හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යවරයාගේ එකඟතාවය ලබා ගත යුතු වුවත්, එම එකඟතාවය ලබා ගැනීමෙන් තොරව සමාගම විසින් රු.මි.302 ක් රජයේ බැංකුවක ආයෝජනය කර තිබුණි.	මෙම ආයෝජනයන් සිදු කර ඇත්තේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතියට යටත්ව වන අතර, මේ සඳහා මුදල් අමාත්‍යාංශයෙන් නිකුත් කරන ලද 2018 නොවැම්බර් 14 දිනැති PEC/ 02/2018 අංකය දරන වක්‍රලේඛනය මඟින් අවසර ලබා දී ඇත.	-එම-

2 මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.87,228,711 ක අතිරික්තයක් වූ අතර, ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.178,135,097 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.90,906,386 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම පිරිහීමට සුපෝෂ නිෂ්පාදනය අඩු වීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) 2018,2019 හා 2020 වර්ෂවල නිෂ්පාදනය කර තිබුණු ත්‍රිපෝෂ ප්‍රමාණය පිළිවෙලින් මෙට්‍රික් ටොන් 11,913 ක්, මෙට්‍රික් ටොන් 11,712 ක් හා මෙට්‍රික් ටොන් 5,987 ක් විය . ඒ අනුව ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2019 හා 2020 වර්ෂවල පිළිවෙලින් සියයට 1.68 කින් හා සියයට 48.88 කින් ත්‍රිපෝෂ නිෂ්පාදනය අඩුවී තිබුණි.</p>	<p>විවිධ හේතූන් මත 2019 වර්ෂය හා සැසඳීමේදී 2020 වර්ෂයේ සියයට 48.88 කින් ත්‍රිපෝෂ නිෂ්පාදනය අඩුවී තිබුණි.</p>	<p>ප්‍රධාන පරමාර්ථය සපුරා ගැනීම සඳහා කටයුතු කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ නොමිලේ බෙදා හැරීම සඳහා අවශ්‍ය වන ත්‍රිපෝෂ අතිරේක ආහාර ඇස්තමේන්තුගත නිෂ්පාදනය මෙ.ටොන් 18,854 ක් වුවද, නිෂ්පාදනය කර තිබුණේ මෙ.ටොන් 5,987 ක් හෙවත් සියයට 32 කි. මෙම සමාගමේ ප්‍රධාන අරමුණ කරා ළඟා වී නොතිබුණු අතර, 2020 වර්ෂයේ දී බඩඉරිඟු සහ සෝයා බෝංචි වැනි සීමාසහිත අමුද්‍රව්‍ය යොදා ගෙන වානිජ අවශ්‍යතාවය සඳහා “සුපෝෂ” මෙ.ටොන් 2,051 ක් නිෂ්පාදනය කර තිබුණි.</p>	<p>2020 වර්ෂයේදී අතුරු සම්මත ගිණුම මගින් මුදල් ලබා දුන් අතර මේ හේතුව නිසා නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ මූල්‍යමය ගැටළු ඇතිවිය.</p>	<p>ප්‍රධාන පරමාර්ථය සපුරා ගැනීම සඳහා කටයුතු කළ යුතුය.</p>
<p>(ඇ) නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා අවශ්‍ය සියළු අමුද්‍රව්‍ය වියදම් සෞඛ්‍ය හා දේශීය වෛද්‍ය සේවා අමාත්‍යාංශය විසින් දරන බැවින්, නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියෙන් ඉවත් කරන අපතය විකුණුම් ආදායම රජයේ ඒකාබද්ධ අරමුදලට බැර කළ යුතු වුවත්, සමාලෝචිත වර්ෂයේ අපතය විකුණුම් ආදායම රු. මිලියන 12.6 ක් රජයේ ඒකාබද්ධ අරමුදලට බැර කර නොතිබුණි. ඒ අනුව 2011 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වා වූ වර්ෂ 10 කදී රජයට අහිමිවී තිබුණු ආදායම රු. මිලියන 152.52 ක් විය.</p>	<p>2011 වර්ෂයේ දී අධික මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගැනීමෙන් පසු අපතය ලෙස ඉවත් වන ද්‍රව්‍ය විකිණීමෙන් ලැබෙන ආදායම සේවක සුබසාධන ගිණුමට බැර කර ඇත.</p>	<p>නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියෙන් ඉවත්කරන අපතය විකුණුම් ආදායම රජයේ ඒකාබද්ධ අරමුදලට බැර කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>

3.2 උන උපයෝජිත උපකරණ

අදාල ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>“ත්‍රිපෝෂ” සහ “සුපෝෂ” නිෂ්පාදනය සඳහා සමාගම පරිහරණය කරනු ලබන ඇඹරීමේ යන්ත්‍ර දෙකෙහි ධාරිතාවය ඇන්ඩර්සන් I යන්ත්‍රයේ පැයට කිලෝග්‍රෑම් 1,800 ක් සහ ඇන්ඩර්සන් II යන්ත්‍රයේ ධාරිතාවය පැයට කිලෝග්‍රෑම් 2700 ක් විය. නමුත් අමුද්‍රව්‍ය හිඟකම හා ප්‍රමාණවත් සේවකයින් පිරිසක් නොසිටීම හේතුවෙන් එක් වරකට එක් යන්ත්‍රයක් පමණක් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. මේනිසා මෙම යන්ත්‍ර උන උපයෝජිතව පැවතුණු බව නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>පරණ ඇන්ඩර්සන් යන්ත්‍රය භාවිතයෙන් ඉවත් කිරීමට කටයුතු කර නොමැති අතර, එය වර්තමානයේදී නිෂ්පාදන කටයුතු වෙනුවෙන් භාවිතා කරනු ලැබේ.</p>	<p>යන්ත්‍ර දෙකම උපරිම ධාරිතාවයෙන් උපයෝජනය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>